

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „1/2” 1 „ 60 „
 „1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „1/2” 3 „

—o—

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERȚIUNILE
 se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

ADRESA:
 „RĂVAȘUL”
 CLUJ. — KOLOZSVÁR
 A. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Cuvinte părințești.

Dumineca trecută, istorica Duminecă a Tomii, s'au deschis sinoadele eparchiale în cele trei diecese române gr.-orientale. S'au rostit cuvântări de deschidere din partea Arhiepiscopilor, cari toți se plâng de scăderea simțului religios. În deosebi Metropolitul dela Sibiiu se plânge, că domniile nu cercetează sfânta biserică și se nisuieste a arăta cât bine ar urma, dacă cei mai învățați ai noștri ar umbla și ei la biserică și ar da astfel pildă bună poporului.

Sinoadele acestea vor aduce poate multe hotăriri bune. Dar pentru lecuirea răului, de care toți se plâng abia vor face ceva. Nici Arhiepiscopii, cari îl constată, nu arată vr'un leac de vindecare. Și e rău mare acesta pentru întreg neamul nostru. Eată de ce cu adevărată mângâiere și însuflețire am cetit cuvântul părințesc, ce ne vine dintr'alt loc, din bătrâna Romă, maica noastră, și care ne arată ce trebuie să facem împotriva scaderii religiunii, răul de care toți se plâng.

În cea din urmă scrisoare pastorală, de care am pomenit în numărul de mai înainte, Sfinția Sa *Papa Piu al X-lea*, zice:

Venerabili Frați!

Salutare și binecuvântare apostolească!

Într-o vreme foarte amărăcioasă și grea a înălțat sfatul cel tainic al lui Dumnezeu slăbiciunea Noastră la purtarea slujbei de păstorul cel mai înalt peste întreaga turma lui Christos. Că vrășmașul împrejură deja de multă vreme însăși turma și o aleșuește cu viclenia cea mai iscusită așa, că mai ales acum pare a se fi plinit, ceea ce a vestit Apostolul mai înainte bătrânilor bisericii Efesului: »Eu știu aceasta, că — vor intra lupi grei între voi, cari nu vor cruța turma.«¹⁾ — Toți cei ce sunt încă însuflețiți de râvna mării dumnezeiești, cearcă *cauzele decăderii acesteia a religiunii*; unii numesc una, alții alta, și fiește care urmând părerea sa pornesc pe căi diferite spre a păzi și înnoi împărăția lui Dumnezeu aci pe pământ. Noi, Venerabili Frați, nici de cum nu respingem celelalte, dară totuși Ni-se pare, că Ne caută să dăm dreptate mai ales aceluia, după judecata cărora atât lăngăzirea și așa zicând slăbiciunea de acum a inimilor, cât și toate relele cele prea mari, cari se nasc dintr'însa, au să se derive în rîndul cel dintâiu din *neștiința lucrurilor religiunii*. Se potrivește aceasta pe deplin cu ceea ce a zis Dumnezeu însuși prin profetul Osie: »Că nu este — cunoștința lui Dumnezeu pe pământ. Blăstem, și minciună, șiucidere și furt, și preacurvie s'a vărsat pe pământ, și sânziuri cu sânziuri se mestecă. Pentru aceea va plânge pământul, și se va împuțina cu toți, cei ce locuiesc pe dinsul.«²⁾

Și întru adevăr, că în zilele acestea ale noastre sunt foarte mulți în poporul creștinesc, cari petrec în neștiința cea mai mare a lucrurilor aceluia, a acărora cunoștință e de lipsă spre mântuirea de veci; este o tânguire de obște, și durere! ea nu este neîndreptățită. — Dară când grăim despre poporul creștinesc, înțelegem nu numai poporul de rând sau pe oamenii din classa mai de rând, cari adeseori au oare care scuză a neștiinței în aceea, că sunt supuși poruncii unor *stăpâni nemiloși* și abia *găsesc vreme*, ca să grijească de sine și de ai săi; ci înțelegem și pe aceia și mai ales pe aceia, cari deși au minte și cultură, aderărat, că au învățatură lumească desultă, dară în privința religioasă totuși își trăiesc

traiul orbiș și fără de minte. Este greu a spune, în ce întuneceală deasă sunt aceștia învăluți adeseori; și ceea ce e și mai vrednic de deplâns, ei zac într'ansa liniștiți! Mai de loc nu le trece prin minte, să gândească despre Dumnezeu făcătorul și chivernisitorul tuturor lucrurilor și despre înțelegerea credinței creștine. Dară de aceea nu știu ei nimica nici despre întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, nici despre înnoirea cea deplină a neamului omenesc săvârșită printr'însul, nimica despre grație, care este ajutorul cel mai de frunte spre dobândirea fericirii cei de veci, nimica despre dumnezeiasca jertfă ori despre taine, prin cari dobândim și păzim însăși grația. Iară câtă răutate și uriciune cuprinde păcatul, de loc nu se poartă nici o grijă spre a se feri de el ori spre a-l lăpăda; și așa merg lucrurile până la ziua cea mai de pe urmă așa, că preotul, ca nu cumva să peară chiar și sperarea mântuirii, clipele cele mai de pe urmă ale celor ce-și dau sufletul, cari clipe ar căuta să se folosească mai virtos spre nutrirea dragostii către Dumnezeu, le folosește spre a-i învăța măcar pe scurt religiunea, de cumva, după cum se obicinuiesc aproape tot de una, cel ce moare, nu suferă din vina sa de o neștiință așa de mare, cât socotește, că osteneala preotului este de prisos, și gândește, că fără de a se fi împăcat cu Dumnezeu poate să pornească cu suflet liniștit pe calea vecinicii.

Crișma și vinarsul.

— Articol din »Frizanka« n. 7, iulie 1905. —

Eu sunt uitarea și amorțea, eu sunt ispititorul la păcat și apărătorul păcatului; eu sunt porcul și leul; eu sunt isvorul câștigului nedrept și marea stricăciunii; eu sunt mama scaderilor și tatăl boalelor, fratele nebuniei și votrul temnițelor; eu sunt *șpirtul*.

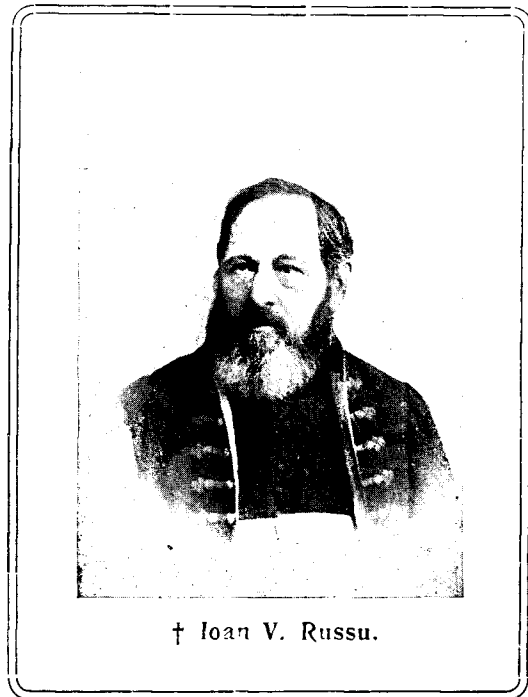
Șpirtul e domn foarte mare. Grozavă dare-i plătește lumea: bunăstarea, sănătatea trupezască, liniștea sufletească. Cu date adunate din cele patru părți ale lumii s'a arătat, că dintre copii beivilor optzeci la sută sunt cu scaderi: ori trupul li-e amărit, ori simțurile nedesevârșite, ori înțelesul li-e schilodit. Pe lângă acestea construcția lor infectată e cuib cald pentru toate boalele. Păcatul părinților se răsună în fii, ear pedepsirea fiilor lovește societatea.

Un preot tânăr (în o disertație de unăzi) a aruncat o rază de lumină în lumea morală a locuitorilor de temnițe. Cel mai afurisit ispititor al acelor nenorociți, cari au rătăcit în întunericul temnițelor, e *vinarsul*. Din acest fluid blăstămat își câștigă puteri diavolul patimei și dobitocia omului; acesta atinge în om schinteia dumnezeiască. Cinstirea, respectarea ordinii legale și morale la omul beat se sfirșește. Omul beat scapă din mâna pedepsitoare a societății, ear societatea își pleacă capul înaintea lui.

Am scris după oucidere întemplată aproape înaintea mea, că oamenii din sat astfel se sfătuiau despre scorta ucigașului: »Dacă a beut bine, atunci e în rînd cu treaba, va căpeta trei ani. Dacă a fost beat, atunci e scăpat, căci fapta nu i-o poți imputa.« Iar ieri o întări acela, care cunoaște starea sufletească a celor din temnițe, spunând, că făcătorii de rele de obicei astfel se cugetă. Toți se prind de acest cuget de scăpare și se provoacă la păcatul beției, ca să micșoreze cu el un păcat mai mare. Numai câțiva cruceri trebuie să dea, numai o jumătate litră de vinars să-și cumpere acel criminal, și și-a cumpărat pe cel mai bun avocat apărător. Glaja în buzunar e capitalul neprețuit al fărădelegilor. Ațită focul curajului blăstămat, ispitește la rău, dar totodată scuză fapta rea; pe păcătos îl pune pe locul, unde nu i-se socotește vina, îl pune sub scutul dreptului penal, nici când nu-l predă călăului, din contră îi păstrează viața scumpă, ca să poată naște societății rele cât de multe!

Aerul înădușit al chiliei adesea mi-să îngreunează pe creri; mă doare capul. Trimit în apotecă după un praf, care să-mi alineze durerea.

Nu-mi da apotecarul, cere recept dela doftorul. Pentru-că, panem casul, că aș lua o jumătate de chilă din acei praf alb, aș păți-o. M'ar otrăvi. Deci ca nu cumva să-mi înveninez organismul,

† Ioan V. Russu.

il incuie dinaintea mea. Ceea-ce e nesticăcios are păzitori buni. Ceea-ce e stricăcios însă poate trece fără nici o piedecă în organismul societății. Venimul acesta li vînd liber, și cine l vînde?

Despre crișmarii dela sate nime nu are părere bună în această țară. Crișma dela sate însăși e focalul speculei, ușurinței, sburdălniciei, vicleniei și prostiei. Și această grămadă de gunoiu are păzitor. Patimile josnice se iau în arîndă. Acesta e unul dintre cele mai bune ramuri de câștig. Țăranul în partea-i nobilă e al preotului. Aceluia i-se vin bucatele mucejite. În partea-i dobitocească e al crișmarului. Pe pânea acestuia pune unt nebunia. Cu cât mai mulți își pierd mintea, cu atât mai tare se umple oala cu unsoare. Acest ram de comerț își are baza în ațitarea celor mai josnice patimi și în jefuirea cea mai rafinată. Câștigul muncitorului, moșia economului, vai! de multe ori ajunge în buzunarul crișmarului, și satului îi rămâne omul otrăvit, viața materială nerînduită, pacea familiară nimicită și neamurile, rămășițele, îngreunate. Însă statul și cu crișmarul dau mîna, ca acest ram de comerț să fie cât mai înfloritor.

Vre-o treizeci de mii de crișmarii trăiesc în țară. Facă cineva socoteala de nu se îngrozește, câte agonisiri grele, câtă avere grozavă a trecut din buzunarele milioanele de oameni în tețgeaua crișmarului. Dar pe urma lucrării celor ce lătesc beutura de vinars creșcut-a oare și numai un fir de iarbă? Ajuns-a și numai un filer din banii tețgelelor spre scopuri patriotice, culturale, filantropice? Despre așa ceva încă n'am auzit. Nu am dat încă de un așa om cu minte, care ar fi știut ceva despre folosul crișmarului. Din banul care se rostogolește odată în crișmă, egoismul face capital de câștig neiertat, de speculă, care urmărește lipsa și aruncă dare asupra nechibzuinții și ușurinții. Din contră urmările blăstămate ale traiului de crișmă în ziua de azi, toți le cunosc. Aducă cineva numai un singur cuvînt de apărare; cu o singură dovadă arete cineva, că măestrul alcoolului au avut vre-o înriurire edificatoare și nu dărăpănătoare asupra vieții publice ori asupra unui popor; cu un singur cas documenteze cineva, că modul dreptului de vindere a șpirtuoaselor nu e un rău suferit, ci un bine de dorit: și eu aceluia, deși cu greată, dar îi voi săruta mîna.

Ce bine ar fi, dacă în fiecare comună s'ar înființa câte o societate de vînzare (consum), care să capete dreptul de a vinde și beuturi șpirtuoase. Această societate nu ar face câștig neiertat, și și dacă ar câștiga, l'ar împărți între membrii săi și astfel darea nechibzuinții o ar preface în puterea muncii cinstite. Dar ar fi departe de ea

¹⁾ Fapt. 20, 29.

²⁾ Osie 4, 1 ur.

patimile, jefuirea ușurinții. Om beat nu ar răbda. Peste măsură nu ar vinde nici pe bani. În zile de sărbătoare, cel puțin în decursul sf. liturgii, ar fi închisă. Și la urmă în loc de vinars s'ar nisul a-și deda oaspeții cu beuturi mai sănătoase. Modul de tractare dar ar fi mai moral, mai curat și mai cinstit, ca al crișmarilor. Dar și până la înființarea acestor societăți, ce e de făcut?

Un bărbat înțelept (Paul Mesko) ieri a pre-tins, ca încât se poate în toate comunele să se pună măsurarea și vinderea beuturilor sub inspecțiune morală. Asta-i! Acest sfat se pleacă spre binele public. Acesta trebuie să-l primească direcțiunea financiară, deși pierde cu el. Va pierde la tot casul în darea de șpirt, dar venitul sigur îi va fi următorul: mai puține blăstămății, mai puțini locuitori de ai temnițelor, mai puține ru-nări de moșii; mai multă omenie, mai multă moralitate și mai multe vetre liniștite!

Trad. Simion Gocan.

Crestături.

— Ioan V. Russu, fostul canonic metropolitan, al cărui chip, ca o amintire pioasă, îl dăm în acest număr, a fost un bărbat practic și cu vază al clerului nostru. El s'a ridicat ca mulți ai noștri, răzimat numai pe puterile sale ajutate de D-zeu, din cele mai din jos straturi ale neamului nostru, din niște țărani iobagi ai Sân-Mărtinului, din comit. Solnoc-Dobâca. Ceea ce i-a deschis calea vieții, și l'a înălțat până lângă scaunul metropoliei — a fost al treilea candidat la alegerea din urmă, în 1993 — și l'a pus în stal de canonic în sfârșit, a fost cartea, dragostea învățături. Cu cartea îndrăgită de tânăr s'a cuprins toată viața. Absolvând liceul și teologia în Blaj, tocmai la 48, iubirea de litere, ce-l împodobe-a mai mult ca pe alții, i-a deschis cariera de dascăl la școlile din Blaj, unde a slujit cu credință și devotament 12 ani. Tot dragostea de literatură i-a îndulcit amarul vieții, căci rămase veduv după o scurtă viață de căsnicie, care i-a hărăzit un ficior. Pe lângă partea aceasta ideală a vieții și-a adaus în curând partea practică, eșind la 1862 în via Domnului, ca paroch și protopop al Sibiului, unde a lucrat până la 1901. Rentors în mijlocul aceluia strat al poporului, din care a răsărit, idealismul sau a găsit terenul validității practice a tuturor însușirilor sufletului său. Ca profesor și-a mai continuat predilecta ocupație la gimnaziul de stat din Sibiu, învățând gramatica limbii românești și religiunea, durere înse, numai până la un timp. Pe lângă aceasta, și pe lângă ocupația literară — scriind cărți, ce se vor pomeni, și lucrând ca secretar și membru în comitetul »Asociațiunii« a desfășurat o întinsă lucrare prin sate, prin ogorul înțelenit al parochiilor, îndemnând la bine și turmă și păstori, și făcându-se tuturor întru toate pildă bună. Cine ar putea măsura mărimea și lărgimea acestei lucrări de multe feluri și în multe părți? Măsura ei ni-o dă cinstea și vaza, la care protopopul Sibiului s'a ridicat în ochii biserice și neamului, care drept recunoștință i-a oferit cinstea cea mai mare ce o poate oferi la noi, candidându-l metropolitan!

Aceasta a fost încununarea ideală a vieții sale. După aceasta i-a venit în urmă și răsplata faptică, a fost numit canonic. Cu cunoștințele sale frumoase, mai ales cu cunoașterea stării reale și factice a poporului și a vieții dela țeară, unde trăiește acest popor și biserica lui, — canonicul Russu ar fi putut face încă mari ser-

vicii binelui de obște, mai ales că în ciuda celor 80 ani avea o inimă vie, tinerească, ținând paș sufletesc cu toată înaintarea sănătoasă a timpului, dar — durere — îi slăbise puterile trupesti și în slăbire mai ales vederea.

Acum s'a stins totul. Amintirea lui trăiește însă vie în multe inimi recunoscătoare în cari a picurat, ca un bun părinte, dragostea de ideale. Clerul și biserica întreagă așteaptă cu interes și încordare se vadă cine va fi urmașul acestui bărbat? — cine va fi chemat din mijlocul clerului, asemenea lui, să suplinească în gremiu, ceea-ce el ar fi fost chemat să împlinească, dacă nu ar fi intrat așa târziu acolo.

— Maramureșul, colțul uitat, dar mândru și falnic, al vieții noastre, earăși ni-se îmbie înaintea ochilor, și ne cere să-l privim. În rëndul trecut am pus în vederea cetitorilor chipul celui ce este păstorul acelor frați de pe văile Tisei și lzei: vicarul Tit Bud din Sighetul Maramureșului... Acum fragmente din scrierile regretatului Anderco ne joacă înaintea ochilor earăși părți din țara lui Dragoș vodă. Trebuie se ne oprim nițel, și să ne recorim, măcar în gând — la isvorul lui »Alexandri«! Unde mai este în țara noastră, bogată în frumseți de isvoare, un isvor al lui Alexandri?

Di vicar Tit Bud a fost lăudat în toamna trecută de foile unguerești, ca unul dintre cei mai vestiți cultivatori de pomi din țară și ca mare apostol al acestei îndelestniciri folositoare. Ne doare, că până acum n'am putut publica acel articol frumos, reproduș în »Drapelul« din Lugoj. De curând dl vicariu ne-a trimis o broșură prețioasă: »Insemnări și date despre înființarea parochiei gr-cat. române din Sighetul Maramureșului«. Pe 34 pagini în format mare folio ni-se spun o mulțime de lucruri interesante, la cari ne pare rău, că locul nu ne dă voie să ne oprim. Ne grăbim însă a pune în vederea dlui vicar și a celorlalți fruntași alt fapt pe care, știindu-i iubitori de toată înaintarea neamului, li-l supunem spre binevoitoare aprețiere. Un tipograf, de naștere român din Maramureș, acum în străinătate ne scrie o scrisoare din care dăm următoarele:

»Apariția scrierilor lui Anderco abia o aștept. Am urmărit cu multă atențiune totul ce s'a scris despre el... Sunt mândru, că un fiu al Maramureșului a ajuns așa departe, încât prin talentul și productivitatea sa literară, s'a făcut obiect plăcut al oamenilor noștri de știință. — Maramureșul a dat puțini, dar valoroși bărbați națiunei noastre. Un colț clasic de pământ românesc, care nu ar trebui lăsat pradă puhoiului... M'am gândit adesea, cât de folositor ar fi dacă ar apărea în Sighet o foaie românească, vr'un călindar. Ar trebui o tipografie românească, o librărie, etc. Cetitori, în popor, învățatori, preoți ar fi, bunăvoință încă este. Dacă 5 tipografi jidovești se pot susține într'un comitat românesc, de ce se nu se poată susține o tipografie și librărie românească...«

Eată la ce am dorii să se gândească fruntașii Maramureșului. Poate s'au și gândit; atunci îi rugăm să iee hotărîre și vor isbuti de bună seamă. Spriginul nostru al tuturor trebuie să li-se asigure. Să auzim de bine de aceasta idee, sēmēnată în pământul rodnic din valea Tisei.

Cu 1 Maiu începe nou abonament

la „Răvașul“

Pe 1/4 de an	costă 90 fi.
„ 1/2 „ „ „	1'60 „
„ 1 „ „ „	3'20 „

Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria.

FOIȚA RĂVAȘULUI

† Letiției.

— Pe o cunună de lăcrămioare. —

Tu ne-ai grijit pe noi, ca pe niște flori de vânt; Cu flori venim acuma la scumpul tēu mormēt, Și te rugăm, cu lacrimi, să duci mamei o floare, Din aceste ale noastre recite lăcrămioare.

Chimuț și Lucia.

Impresii dela sate.

— Din scrierile lui Artemie Anderco. —

Bocicoiel, 19 Maiu 1869. De ieri seară am sosit aici la găzdoaia mea, la soru-mea, care stă să mă omoare cu măncarea și cu omenia, deși mie nu-mi este iertat a mânca decât foarte puțin nu cumva desvoltarea naturală să se facă prea repede.

Cu cumnatul am fost astăzi la cules.... Înțeleg culesul acela maramureșan, care în ce privește veselia nu rămâne cu nimic înderētul culesului de vii. Acesta e mulsul oilor. Se adună adecă 10—20 de gazde, mulgându-și oile le măsură laptele și asta o înseamnă pe un bețișag comun. Astfel se știe, care cât caș are să capete. Tot în această zi se despart micii nielușei de mumânile lor, ceea-ce ei deplâng cu sbierate pētrunzētoare de inimi.

Chemați și noi de mult onoratul Filip Mihalca, preotul din Cuhea la oile lui, am putut privi și am putut lua parte la aceasta veselă petrecere. După prânzul, care ne-a căzut foarte bine, fiindcă foarte târziu s'a gătit, am plecat acasă, între pocnituri de piștoale.

Bocicoiel, 20 Maiu 1868. A trecut și ziua de azi. Mai însemnat, că am primit o scrisoare dela prietinel meu Urbalek Vilmos, din Sighet, pe care-l cunosc de un adevărat prietin. Mamă-sa mi-a trimis pișcote și prafuri. Astfel de bunătate și dragoste într'un străin, e cât se poate de surprinzător. Când zăceam acolo în Sighet, totdeauna îmi trimitea tot felul, necruțând nici o ostenală. Dumnezeu să-i răsplătească pentru toate.

Bocicoiel, 21 Maiu 1868. E Joi; Joia verde. Ieri am luat parte la procesiune, care s'a ținut înainte de ameazi într'o ferbințeală mare. Astăzi am văzut o fată frumoasă, care m'a pus în uimire. În poporul de jos, ca și între poporul domnesc, femeile române pe lângă celelalte naționalități pot servi de model, dar frații noștri unguri nu vreau să recunoască aceasta.

Bocicoiel, 22 Maiu 1868. Astăzi plecăm de la soru-mea, care ar putea fi model de bunătate. Până ce am fost în Jood în toată ziua ne trimitea câte ceva, ce sēracilor, și lor le va fi costat mult. —

Borșa, 24 Maiu. Duminecă. Azi am eșit la isvorul de borcut cu numele »Alexandri«, în

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Un sfat la timp potrivit!

Când a trebuit să mă duc din satul meu la școală la Blaj, mama plângea, căci doar eram puilul mamei, dar cu lacrimi în ochi mi-a zis: Dragul mamei nu-ți uita nici când de D-zeu și de Maica Preceastă, ori-ce năcaș, ori-ce greutate ai, roagă-te la Maica Preceastă, căci ea te ajută de bună samă.

Când am crescut mai mare, tot mai mult mă îndemna mama să mă rog, și-mi spunea, că meșul fie iertat, când era acasă, și n'avea lucru cu oile, căci era pēcurar, lua acaftistul de pe grindă, și se ruga ceasuri întregi.

Și D-zeu le asculta rugăciunile bătrânilor, căci se făceau bucate multe și bune, struguri și poame frumoase, nutreț pe sama vitelor, cu un cuvēt le da D-zeu tot, ce le trebuia. Toți bătrânii laudă vremurile bune, de cari și-aduc aminte cu oare care jale.

Azi nu e ca pe atunci. Anul trecut mai ales a pus pe oameni pe gânduri. Tata îmi zicea odată astă vară: Mă duc la câmp cu nădejde, și viu acasă beteag. Oamenii sunt năcăjiți, mai ales acum, când sunt pe gata bucatele, și când au trebuit să cumpere fēnul așa de scump ca piperul.

Acum când ne arde lumina la deget, ar trebui să ne aducem aminte, că părinții și moșii noștri aveau toată nădejdea în D-zeu și în Maica Preceastă, și se rugau să le deie ploaie în vreme de secetă, ori să mai încete ploaia de era prea multă, și D-zeu îi asculta. Astă vară am umblat printre Nemți, și când mergeam în vre-o biserică să slujesc, îmi zicea crâsnicul: Dle părinte fă bine și te roagă în sfânta liturgie, să ne deie Dzeu ploaie, că dacă nu perim și noi și dobitoacele. Să învățăm oameni buni dela oamenii aceștia cu minte și cu frica lui D-zeu, și să facem și noi rugăciuni, ca să direagă D-zeu așa vremurile, să nu mai vină ani, ca cel trecut, căci dacă nu, perim cu toții. Acum sunt frumoase câmpurile, și holdele cu nădejde, dar ce știm de nu le va schimba D-zeu, căci aceasta cu toții o vedem, că lumca din ce în ce e tot mai rea, și nu e vrednică de darurile lui D-zeu.

De aceea să ne rugăm cu toții sara și dimineața cel puțin câte un Tatăl-nostru și câte o Născătoare, ca D-zeu să facă anul acesta un roditor, și acum când nu e mult lucru luați oameni buni acaftistele, cari v'au rămas dela păinții vostri și rugați-vē din ele, și lui D-zeu îi va fi milă de noi, și nu ne va mai pedepsi. Să ne rugăm acum, când îi vremea, căci dacă întârziem, noi suntem de vină. Pe vremea secetei de acum e anul nu mai știa oamenii dela noi, ce să facă de năcas. La sfatul unei muieri bătrâne au luat atăta grâu, cât a fost de lipsă pentru o prescură, acesta l'au împărțit muierile între ele, și fiecare a zis pentru fiecare boambă în toată ziua câte un Tatăl nostru, într'o săptămână întreagă, au măcinat apoi grâul deschilinit, au făcut din el prescură, ca să slujască popa, să deie D-zeu ploaie. Nu peste mult a și plouat binisor, dar ploaia n'a folosit mult, căci muierile s'au gândit la aceasta numai în August, când nu mai poate ajuta mult ploaia, dacă până atunci tot secetă a fost.

»Gura Dinișorului«, cale de 2—3 ceasuri dela Borșa, prin Borșa-baia. Drumul e în contrast cu minunatul ținut romantic. Munți înalți până la cer, culmi acoperite cu stejari și brazi, păraie de munte cari cad alergând cu mare sgomot, dau ochilor o foarte plăcută priveliște. Apropiindu-ne de ținta noastră, întēlim un șir întreg de stânci, cari pentru cuprinsul lor de fier sunt roșii. O mulțime de isvoare cu borcut sunt aici, cari toate conțin fer, dar sunt mai slabe, ca »Alexandri«. Acest isvor se află într'o peșteră sau mai bine într'o baie. Intrarea e o gaură de 5 urme înaltă, 4 urme lată, care e tot într'o formă până la isvor, la 12 pași distanță. Isvorul e la partea dreaptă, isbucnește de sub stâncă cu așa o putere, încât toată peștera se umple de murmur, ceea-ce te umple de fiori mai ales, dacă de asupra îți picură și niște picuri reci în față. Apa isvorului ese așa de bogat încât îndată formează un părēu, care ese din peșteră. Cuprinsul apei e fer și acid carbonic, care se simte.

Borșa, 1 Iunie 1868. Asta e cea din urmă zi ce o petrec în Borșa. De și nu de tot bine, totuși sunt cu mult mai bine. Acasă e mai bine, ori cum. Faci ce vrei, mănci cât vrei, și ce-tești, că ai ce, ba îți mai și petreci, ear aceasta e plăcut. Dar aci e mama; dacă din cele amintite n'ar fi nimic, ea însași e totul, îndestulirea, iubirea și celelalte. Acum însă îndērēt, acolo unde am fost înainte cu trei luni! Trad. D. E. D.

Să ne aducem aminte de lucrul acesta acum de cu vreme!

Pentru noua biserică din Cluj.

Vestim tuturor cu plăcere, că vindem următoarele cărți în folosul bisericii celei noue:

Cursele Diavolului, narațiuni populare, de I. Bochiș. Prețul 70 fil. plus 10 fil. porto postal.

Periculoși pentru stat, narațiune de Bolanden, trad. de Ioan Bochiș. Prețul 30 fil. plus 5 fil. porto postal. Pentru 1 cor. 10 fil. le trimitem amindouă.

Asemenea toate scrierile d-lui Canonic Dr. Bunea din Blaj, se vând la noi, în parte în folosul bisericii celei noue.

Au mai dăruit la fondul bisericii noue din Cluj:

Nr. 217. Elena Gergely n. Marc din Cluj 2 coroane.

Nr. 218. Florian Sonea, stud. agron. în Cluj 5 coroane.

Nr. 219. Alesandru Borza, măiestru croitor, și curator bis. în Cluj 100 cor.

D-zeu să le răsplătească cu darurile sale cele bogate!

— **Programul examenelor** la școlile populare confesionale gr.-cat. din tractul protopopesc al Clujului la finea anului școl. 1904/5.

1. *Baciu* 14 Maiu n. 1905 d. am. la 2 oare.
2. *Șardul-ung.* 15 Maiu n. dim. la 9 oare.
3. *Sân-Paulul-ung.* 15 Maiu n. d. am. 2 oare.
4. *Thiurea* 16 Maiu n. dim. 9 oare.
5. *Gârbăul-ung.* 16 Maiu n. d. am. 3 oare.
6. *Feiurd* 17 Maiu n. dim. la 9 oare.
7. *Teuți* 17 Maiu n. d. am. 3 oare.
8. *Măcișul-ung.* 18 Maiu n. dim. 9 oare.
9. *Popfalău* 18 Maiu n. d. am. 3 oare.
10. *Coruș* 19 Maiu n. dim. 8 oare.
11. *Chintău* 19 Maiu n. dim. 9 oare.
12. *Sumurduc* 20 Maiu n. dim. 9 oare.
13. *Feleac* 22 Maiu n. dim. 8 oare.
14. *Sân-Mihaiu* 24 Maiu d. am. 3½ oare.
15. *Berind* 25 Maiu n. d. am. 2 oare.
16. *Topa-deșartă* 26 Maiu n. dim. 9 oare.
17. *Topa-Sân-Craiu* 26 Maiu n. d. am. 3 oare.
18. *Stobor* 27 Maiu n. d. am. 3 oare.
19. *Lăpu* 28 Maiu n. dim. la 10 oare.
20. *Arghiș* 29 Maiu n. dim. la 9 oare.
21. *Tic* 29 Maiu n. d. am. la 2 oare.
22. *Totelec* 30 Maiu n. dim. la 11 oare.
23. *Ardeova* 2 lunie n. dim. la 8 oare.
24. *Dretea* 3 lunie n. dim. la 10 oare.
25. *Aghires* 8 lunie n. dim. la 10 oare.
26. *Somtelec* 9 lunie n. dim. la 10 oare.
27. *Feneșul-săsesc* 11 lunie n. la 11 oare.
28. *Suceag* 12 lunie n. dim. la 9 oare.
29. *Nădășelul-ung.* 13 lunie n. dim. la 9 oare.
30. *Gilău* 18 lunie n. dim. la 10 oare.
31. *Cluj* 19 lunie n. d. am. la 2 oare.
32. *Cluj-Mănăstur* 19 lunie n. d. am. la 4 oare.

La examene sunt invitați și bineveniți toți iubitorii de înaintarea culturală.

— **Himen.** Dșoara Cristina Bandea din Cerghidul-mare și dl Valeriu Adamescu din Șeulia-română — logodiți.

— **Adunarea învățătorilor noștri**, conchemată la Feleac, pe 21 Maiu n. a supărat pe dnii dela »Ujság«, care îi bănuiește de cine știe ce. Află acești cinstiți domni, că învățătorii populari tot în popor, la sate, își țin tot deauna adunările. Că au să țină prelegeri practice, cu copii de școală, și cel ce a învățat țărani de la sate, nu se potrivește cu copiii dela oraș. Altcum învățătorii populari între popor le este locul, la sate!

— **O sută de ani** s'a împlinit acum în 9 Maiu. dela moartea marelui poet german Schiller. Lumea întreagă a sărbătorit amintirea morții marelui scriitor, căci scrierile lui se cetesc la toate popoarele civilizate. Schiller a fost un iubitor al naturei, al vieții dela țară. Cu plăcere folosește pildă și asemănări din viața țărănească și de aceea e lătit și cetit în toate părțile poporului german. În pedagogie frumoasele învățături ale lui Schiller sunt recunoscute de cele mai potrivite pentru formarea caracterului, de unde se esplică faptul, că sunt propuse în toate școlile populare nemțești.

— **† Dumitru Ilieș**, student absolut, după un morb greu și lung, împărtășit fiind cu sf. taine și-a dat blândul suflet în mâinile Creatorului în 30 Aprilie la 3 oare dimineața, în anul al 20-lea al vieții. Inmormântarea a fost în 2 Maiu a. c. la 2 oare p. m. în Crăciunel. Îl deplâng: Dumitru Ilieș, măiestru de mori, ca tată, Margareta Ilieș ca mamă, Maria Ilieș, învățătoare, ca soră.

Ioan Ilieș ca moș. Ioan Ilieș, măiestru de mori și fii. Ioan Ioanovici, preot și fii ca unchiu. Raveca Lița și Maria Marian, mătuși. Teresia Ilieș, Iosif Lita, v.-protopop și George Marian, preot și fii ca cumuați.

— **»Reuniunea română agricolă din Sibiu«.** Sâmbătă, 6 Maiu a. c. Reuniunea rom. agricolă sibiană și-a ținut adunarea generală *estraordinară*. La adun. au participat un număr mare de membri. Adunarea a fost deschisă de presidentul Reuniunii dl Dem. Comșa. Referentul dl Petru Dragits, prim-pretor, totodată membru în comitetul central, ce-țește raportul comitetului în afacerea editării »Albumurilor«, din care reese, că din această întreprindere, Reuniunea pe lângă marele câștig moral, a avut și câștig material. În conformitate cu programul adunării trecându-se la alegerea comitetului, dl president D. Comșa, declară că dsa se retrace irevocabil dela conducerea Reuniunii și roagă adunarea să-și aleagă astfel de conducători, cari se contribuie și la mai marea înflorire a Reuniunii. Părăsind dl Comșa adunarea, ocupă dl Lucuța locul presial. Se alege cu unanimitatea voturilor president *Pant. Lucuța*; vice-president *Ioan Chirca* (Seliște); membri în comitet: Dr. P. Șpan, și Vasile Ștan, profesori seminariali; Romul Simu, inv. pens.; I. Lăpădat, secretar al II-lea al »Asociațiunii«; Petru Dragits, prim-pretor; Dr. Ioan Stroia, protopresbiter, ambii din Seliște; Ioan Popescu, proprietar în Sibiel și Isidor Blaga, paroch în Lancrăm. Eshauriată ordinea de zi, comitetul astfel ales s'a întrunit în ședință și a numit secretar pe fostul secretar Victor Tordășianu, cassar pe fostul cassar P. Ciora; controlor pe fostul controlor Emil Verzariu, custos a fost numit Teodor Andreiu, grădinar, ear archivar bibliotecar Oprea Șteflea, vice-notar comitatens. — Comitetul central a stabilit pentru restul lunilor din anul 1905 următorul program de lucru: Întruniri agricole în comunele Avrig, Dobârca, Noul-săsesc, Șugag, Șura-mică, Săsăuși și Turnișor. Esposiția de vite anuală se va ținea în comuna Veștem. Pentru membrii cu locuința în Gurariului se va sorta o vițea rassa »Pinzgau«, dăruită de Reuniune. În opidul Mercurea se va arangia a IV-a esposiție de poame; în Seliște se ține în zilele de 16—20 Maiu n. c. un curs de pomărit pentru învățătorii aplicați la conducerea școlilor de pomi comunale. Participanții la curs vor primi diurne. Direcțiunile Insoțirilor de credit sistem »Raiffeisen« și ale Tovărășilor agricole sunt rugate a raporta despre afacerile lor din 1904. În același timp se va lucra din răspuțeri la alcătuirea de asemenea așezăminte. Se vor împărți galițe de soiu, apoi coșnițe și alte unelte pentru cultivătorii de albine. Se va lucra la desvârșirea școlii practice de economie din Seliște. Adunarea generală ordinară se va ținea în comuna Seliște.

— **Premii la examene.** Atragem atențiunea celor ce se cuvine la cărțile publicate în editura »Răvașului«, și foarte potrivite a se împărți ca premii școlarelor:

1. *Șchițe din Popor*, de George Stoica. Prețul 10 fil.

2. *Pecatele noastre* de Petru Suci. Prețul 15 filer.

3. *Căzanie populară* (despre pecatele sătenilor) de Ioan Roman. Prețul 20 fil. La comanda mai mari se dă scădere de preț.

Spre același scop se recomandă, pe seama școlarelor frunțași, cari es din școală:

4. *Castelul din Carpați*, roman din viața poporului românesc, de Jules Verne (cu peste 20 chipuri) 1 cor. 60 fil.

5. *Cartea durerii*, carte de înțeleaptă mângăiere creștinească. Broșurată 1 cor. 50 fil. legată frumos 2 cor 50 fil. Se pot comanda toate la »Răvașul«. Cluj, Jokai u. 6 sz.

— **»Soia«.** Dl învățator Ioachim Pop, din Feneșul săsesc ne scrie: În timpul din urmă s'a scris aproape prin toate foile despre un fel de fasole numită »Soia«, a cărei patrie ar fi Japonia, adecă patria poporului, care de un an de zile se măsură cu puternica Rusie.

Cetind eu despre Soia și foloasele ce le-ar aduce ea țeranilor noștri, am știricit ici și colo să mă pot convinge pe deplin, că ce e Soia și cum e și în urmă am ajuns a fi posesorul alor 5 kile de Soia. Am câștigat-o prin dl profesor Dr. A. C. Urbeanu din București și împărțindu-o cu mai mulți săteni am și așezat-o în pământ.

Dl prof. Dr. Urbeanu prin revista: »Sfaturi« mi-a trimis două feluri de Soia, anume neagră și galbină. Neagră mi-a trimis mai puțină din cauză, că nepreapriindu-i la aceasta pământul României, tot așa va fi și pe aici. În România,

cea galbină se desvoaltă și se coace foarte bine. Soia galbină e mărunță și samână cu linte, având un gust destul de bun.

Ca să mă conving încă de acum despre gustul ei am fiert puțină pregătindu-o cu zamă întocmai ca și fasolea; a fiert foarte anevoie, dar a avut un gust destul de bun. N'a apărut până acum nici o broșură, să ne dea îndrumări peste tot despre întrebuințarea Soiei, de aceea am fost silit a o întrebuința ca și fasolea. Dl prof. Dr. Urbeanu ne promite că în curând va scoate în broșură »cultura fasolei Soia«. Văd că și contra Soiei se scrie acum, că e netrebnică. La anu când o vom fi ștudiat pe deplin și vom ști modul de pregătire în bucătărie, vom vedea de e netrebnică ori nu.

— **Din Juriul de Câmpie** ne vin vești bune despre tinerul învățator Ioan Neamțu. Intre altele, că la 1 Maiu, a doua zi de sf. Paști seara a aranjat o petrecere populară împreună cu teatru, cântări și declamări. Inima fie-căruia tresăria de bucurie. S'a dat piesa teatrală »Măța cu clopot« și a reușit peste așteptare. S'a declamat poesia »Numai una« de însuși dl învățator, și »Șeua țiganului« de cătră un tinar din popor. A plăcut foarte mult. S'au cântat poeziile »Câmpiile răsună«, »Luceafărul«, »Hora pedagogilor«, »Foaie verde de săcară« toate în două voci; îți era mai mare dragul privind la tinerii și tinerile române îmbrăcați sărbătorește în portul lor românesc. S'au jucat jocurile naționale »Călușorul« și »Hora dela Plevna« de 12 tineri cu vătaful în frunte, care era învățatorul; toți erau îmbrăcați în haine românești: căciulă, cămașa lungă pe la mijloc cu brâu, șolvari, opinci, nelipsind nici dela unul nici zurgalaie. Aceste jocuri așa au plăcut publicului de au trebuit repetite. După acestea a urmat petrecere în școala cea nouă, de o parte în o sală a dansat inteligența, în alta a jucat poporul. S'a adunat un public numeros din comună, din comunele vecine. Cu venitul curat de 22 cor. spre lauda sa și mulțumirea noastră învățatorul a făcut începutul ca întreagă curtea școlii să se încunjure cu gard de scânduri.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Chestiunea numirilor geografice.** Conferență ținută la congresul didactic al profesorilor de geografie la Iași a. tr. luna Maiu de *Nicolae Mazere*, profesor. (Estras din revista Cultura Română, Anul II. num. 1—4. Botoșani, Tipografia »Reinvierea« 1905. Dl Nicolae Mazere, profesor de liceu în Iași, — altfel de obirșie ardelean de ai noștri — a făcut bun serviciu tuturor celor ce se ocupă de geografie, publicând și în broșură conferența sa, care costă 50 fil. și se poate primi dela autor (Iași, strada Muzelor nr. 26).

— **Credința mea** de Teodor Câmpian. Aiud 1905. — Sub acest titlu a apărut la Aiud o cărticică, care cuprinde elementele învățătorei creștinești, scrisă de un oaspe al institutului corector din Aiud și dedicată părintelui Rusu, duhovnic la acel institut, care a și tipărit cărticica. E tipărită foarte frumos, legată în pânză tot asemenea și va fi de sigur spre folos și mângăiere multor dintre acei nenorociți, cari mai mult din necunoașterea legii lui Dumnezeu ajung în temniță. Faptul, că însuși autorul își espiază acolo delicturile grave ale ușurătății sale din trecut dă o impresie de înduioșare cetitorului — mai ales cetind cuvântul *Cătră cei din robie*, ce-l pune la prefață după avocatul *Bartolo Longo*. Partea catehetică începe astfel: De ce lege suntem noi *Români*?

R. Noi Români suntem de legea creștinească, suntem creștini ortodocși răsăriteni. —

Cartea nu are aprobarea vr'unei autorități bisericești.

— **Foia școlastică**, organ al reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș. Apare în 1 și 15 a fiecărei luni. Red. Ioan F. Negruțiu. Abon. pe an 6 cor. Nr. 9 al anului VII. a apărut cu bogat cuprins, din care însemnăm câțiva articoli:

Esperiențe pedagogice de M. I. Găzdac. Metodul computului în școlile populare de Octavian Popp. Socialismul de T. Șuteu. Atestatele de serviciu ale învățătorilor de O. Popp. Traiul cumpătat și cruțarea de Isidor Dopp. Soia netrebnică de V. Gr. Borgovan. Corespondențe diverse.

Posta Redacțiunii.

»Intre pocăiți«. Am primit interesanta scrisoare și o vom folosi cât se va putea mai curând. Ai făcut foarte bine, că ți-ai pus pe hârtie pățaniile. În stil vom mai îndrepta câte ceva.

Cui îi place să-și îmbrace copiii frumos să cumpere haine frumoase și ieftine dela

Stein S. és Trsa, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás Király-tér Nr. 1.

Haine pentru fetițe dela 1—14 ani cu 1 fl. și mai sus. — Haine pentru băieți 1—14 ani 1 fl. și mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus.

Pălării, capișoane, șurțe, rochițe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci se pregătesc corsete după măsură în cele mai noue forme. (79) 3

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căpături economice.

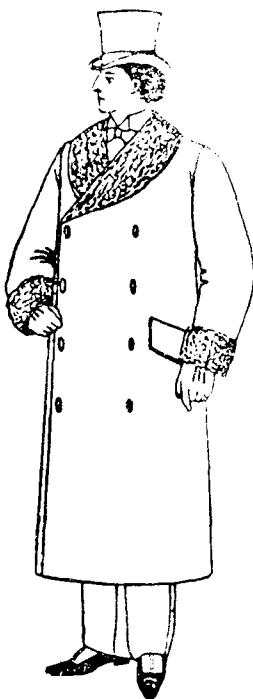
Haine negre de salon și frac.

Mantale de ploaie și de praf. Pereline de excursiuni, costume de turiști, bicicliști etc.

Mare deposit de vestimente pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 55—

In atențiunea mireseilor!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minuat executat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârând, cu eigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comanda din provincă mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul lui Müller.

magazin de sticlărie și porțelanerie

Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 3—52

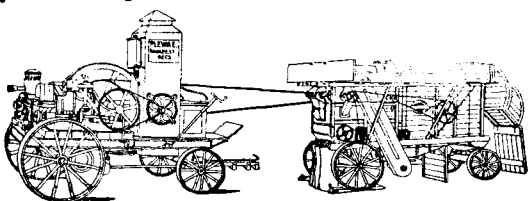
Dénes B. Budapest,

VI. Váci-körút 61 sz.

Magazinul și reprezentanța fabricii priv. ces. și reg. de

MAȘINI și MOTOARE alui

Plewa E., inginer, succesorul lui Brauner & Klasek.

MOTOARE

de benzin, gaz și vapor după modelul din 1905.

2-100 HP.

LOCOMOBIL DE BENZIN 2-20 HP.

Baterii de puternice motoare de gaz în ori-ce mărime cu putere de cal și cu spese de umblat de 2-3 fil. pe ceas. Prețuri ieftine și condițiuni de platire favorabile. Lista de prețuri gratis.

Se primesc reprezentanți solizi de provincă.

(77) 6—12

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătășă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coler de mărgelă minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu chea patent, recuisite de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de simili briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un draguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai 1 fl. 95. Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K.

NB. Pentruce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 16—

La administrația „Răvașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul legată eleg. 2 cor. 50 fil. broșurată 150.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici,

de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Antonomia bis. de Dr. Bunea.

Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea.

Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10 fil.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura.

Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Ierarchia Românilor, de Dr. A. Bunea.

Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne.

Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 280

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghețe. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganți, fasonul cel mai nou, cupușii bine pentru iarnă, foarte draguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 280. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

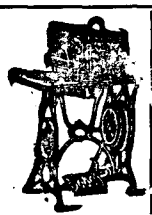
Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 16—

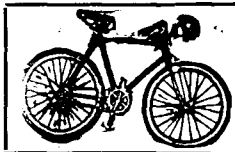
Neajunse în preț și calitate

sunt mașinile mele de cusut cele mai noue, sistem Singer și bicicletele mele.

Mașini de cusut Singer, cu brațe înalte și casten 40 cor., cu »Ringschiff« 78 cor., cu Robbin central 90 cor. 5 ani garanție reală.

Biciclete, modele de 1905. Noue, complete, cu lampă, clopoțel și garanță de siguranță 120 c., foi pe roată 4 și 5 c., mantale noue proaspete 6, 7, 8, 9 cor., pompe 80 fil., pompe de picior 3 cor., lampe cu oleiu 190 și 220 cor., lampe cu ațetilen cor. 320, 370, 450, 1 cutie de carbid 50 fil., lanțuri 280—320 cor., pedale 360—4 cor., material de a nikelisa 170 cor., lac email 80 fil., șeauă 350 și 4 cor. Emailisarea unei biciclete complete, a nikelisa cele de lipsă și a o face ca nouă costă 24 cor. Aparat pentru curs liber și piedecă, model din 1905 și »Einspann« 28 cor., 75 bucăți diferite biciclete, folosite, fără cusur, de marcele cele mai fine, 55, 70, 75, 80 cor. complet. Prețuri pentru mașine și biciclete, se trimit gratis, dacă se face provocare la »Răvașul«. Expediția se face cu rambursă (per Nachnahme). **M. Rundbakin, Wien, XI., Liechtensteinstrasse 23.** Intemeiată 1875.

Prețuri ilustrat bogat, despre toate cele trebuincioase la biciclete și motoare se trimite franco, dacă se anticipă 60 fil. (în marce postale). În cas de comanda aceste spese se restituie. (75) 9—10

Hotel nou în Cluj »Wesselényi«

Strada Wesselényi Miklós Nr. 17. în față cu »Economul«.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. Public, că am preluat și am deschis noul hotel »Wesselényi« provăzut cu chilii de oaspeți mobilate elegant și curat și cu un

Mare Restaurant.

Culina mea și vinurile îngrijite în pivnițele mele sunt cunoscute și recunoscute, de când țineam hotelul »Zöldfa«.

Mă recomand P. T. Publicului inteligent din loc și din jurul Clujului și-l rog să mă cerceteze și în noul local provăzut cu grădină și chiosc de vară.

Cu distinsă stimă

Manás József

hotelier.

(76) 3—10

Norocul lui Kiss e mare!

Cel ce nu și-a încercat norocul nici odată în Loteria de clase cumpere-și un bilet de loterie la banca lui Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

Cel ce n'a isbitut până acum în jocul loteriei de clase, facă o încercare la banca lui Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

Mai multe mii de inși au câștigat în jocurile de loterie de până acum câștiguri mai mari în banca lui Kiss.

La tragerile de până acum am avut norocirea a plăti cumpărătorilor nostri

De trei ori premiul

600.000 coroane = **1.800.000**

și un mare găștig de

400.000 coroane = **400.000**

Laolaltă, pe patru losuri 2.200.000

După fiește care tragere publicăm în cele mai mari jurnale din Budapesta lista losurilor, cari au câștigat la noi, că astfel ori cine se poate convinge, că cumpărătorilor (78) nostri norocul le suride. 3—4

Încerca-ți norocul la banca lui Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

Clasa I. a Loteriei XVI. se va trage în 25 și 26 Maiu n. a. c.

Prețurile losurilor din cl. I.

1/8 costă 1 cor. 50 fil. | 1/2 costă 6 cor.

1/4 „ 3 cor. | 1/4 „ 12 cor.

Kiss Károly és Trsa

locul principal de vânzare a Loteriei ung. reg. priv. de clase.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19 sz.

Losuri de ale lui KISS se capătă.

Magazin special de pălării:

Ca „Regele Pălăriilor“ — A „Kalapkirály“-hoz

(77) Cluj — Piața „Regele Matia“ Nr. 17. 3—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vânat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțească, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Întreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârțuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 45 44—.